

Patientinformation tvillingar

Tvåäggstvillingar blir det när två ägg blir befruktade av två spermier. Då blir barnen i princip inte mer lika varandra än syskon med samma föräldrar. Enäggstvillingar blir det om en spermie befruktar ett ägg som sedan delar sig. Dessa barn blir genetiskt identiska. De kan bli mycket lika varandra, men trots sin gemensamma genuppsättning kan barnens utseende och egenskaper ändå skilja sig åt.

Hur vanligt är det att få tvillingar?

Cirka 1,5 procent av alla födselar i Sverige resulterar i tvillingar. Av alla tvillingar är cirka 75 procent tvåäggstvillingar och 25 procent enäggstvillingar.

Provrörsbefruktningar (IVF) har fört med sig att tvillingfödslarna ökat de senaste 15 åren.

Med ökande ålder hos mamman ökar också möjligheten att få tvillingar.

Ultraljudsundersökning

Det är viktigt att känna till antalet foster och vilken sorts tvillinggraviditet det rör sig om för att planera för kontroller under graviditeten och förbereda inför förlossningen. För att veta hur tvillingar växer krävs flera ultraljudsundersökningar under graviditeten.

Alla tvåäggstvillingar har var sin moderkaka och varsin fostersäck. Gränsen mellan de två säckarna bildar då en skiljevägg. Två tredjedelar av enäggstvillingarna delar på en gemensam moderkaka. En procent av alla tvillingpar har ingen skiljevägg alls mellan sig i livmodern, vilket innebär att de delar både moderkaka och fostervatten och kan ha direkt kroppskontakt.

Komplikationer och besvär vid tvillinggraviditet

När man är gravid med tvillingar är risken större att man känner av vanliga graviditetsbesvär men även att man kan få fler mer allvarliga symtom. Att vänta tvillingar är ofta ansträngande och tungt för kroppen och när man väntar två barn blir hormonhalterna högre i kroppen. Detta gör att de vanliga graviditetsymtomen kan förstärkas. Man kan till exempel må mer illa, vara tröttare, mer svullen och ha mer ont i ryggen.

Havandeskapsförgiftning och graviditetsdiabetes är vanligare vid tvillinggraviditet. Även blödningar och för tidigt värkarbete.

Hos enäggstvillingar kan det uppstå en komplikation som kallas tvillingtransfusion. Vid tvillingtransfusion minskar blodtillförseln till den ena tvillingen medan den andra får mer blod. Det kan vara livshotande för båda. Mamman kan då märka att magen växer till kraftigt eftersom fostervattnet ökar. Händer detta måste du snarast söka specialistvård.

På grund av de ökade graviditetsbesvärerna och eventuella komplikationer räknas en tvillinggraviditet som en riskgraviditet. Det innebär att man går på tätare besök och kontroller på mödravårdscentralen och på specialistmödravården.

Trycket från magen är stort och i graviditetsvecka 30 är magen lika stor som en fullgången graviditet när man väntar ett barn. Många som väntar tvillingar blir sjukskrivna tidigt i graviditeten.

Huvudprocess Graviditet och förlossning	Ansvarig Robert Råman	Processledare Robert Råman	Sida 1 av 2
Dokumenttyp Patientinformation	Dokument-id VARD-5-3988	Godkänt datum 2023-07-19	Version 5.0

Det är viktigt att man tänker på att vila och försöka ta det lugnt. Att äta bra och att försöka motionera måttligt bidrar också till att man mår bättre.

Förlossningen

Ungefär hälften av tvillingarna föds på naturlig väg medan hälften av barnen förlöses med kejsarsnitt.

Om du inte har fött innan ditt beräknade datum sätts ofta förlossningen i gång. Du ska helst inte gå längre än till ca vecka 38 eftersom moderkakan därefter inte orkar försörja fostren lika bra.

Ligger båda barnen med huvudet nedåt, vilket de gör i cirka 45 procent av fallen, är naturlig förlossning att föredra om graviditeten har varit normal.

Även om bara en av tvillingarna ligger med huvudet nedåt går det att föda på vanligt sätt. Runt vecka 36 planeras och diskuteras förlossningen med läkare på specialistmödravården.

Huvudprocess Graviditet och förlossning	Ansvarig Robert Råman	Processledare Robert Råman	Sida 2 av 2
Dokumenttyp Patientinformation	Dokument-Id VARD-5-3988	Godkänt datum 2023-07-19	Version 5.0